

711299

Rabindranath
Tagore

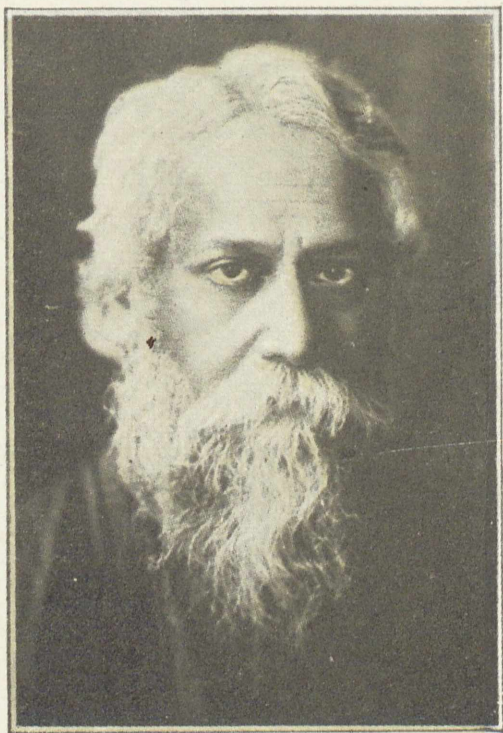
Hindosztáni
virágok

(A „Sitanjali” és a „Kertész”
legszebb dalai)

Legrady
Istvánek
kiadása

UJABBAN MEGJELENT MŰVEK:

- ANDORFFY MÁRIA: Tavasz után.
BÓNYI ADORJÁN: Köd.
CONAN DOYLE: A menekültek.
EJE ANDERS: A madagaszkari kegyelmes.
FÁBIÁN BÉLA: Orosz pokol.
FARKAS A.: Bus Anton szerelmi regénye.
FARRÉRE CLAUDE: Akiket halálra ítélték.
FEHÉR KRISZTIN: A boldogság ára.
FUTRELLE JEAN: A szinfal mögött.
HANSEN ERIK: A nagy titok.
HEGEDŰS GYULA: Emlékezések.
HELLER FRANK: A császár ócska köntöse.
LÁZÁR ISTVÁN: A Nap lelke.
LEBLANC MAURICE: Aranyszemű asszony.
LENKEI S.: Nullák királya.
LŐRINCZY GYÖRGY: Az öreg pandur.
LUX TERKA: Kelet és Nyugat.
MORRISON ARTUR: A zöld gyémánt.
PORZSOLT KÁLMÁN: Szerelmes leányok.
PÓSA LAJOS: A magyar nép kesergője.
RÁSKAI FERENC: Férfisirás.
SIENKIEWICZ: Quo Vadis? I—II.
SZENES BÉLA: Tizenegyedik parancsolat.
SZ. MÓCZÁR JOLÁN: Nagyidők koldusai.
VÁRY REZSŐ: Az aranymarkolatu kard.
VILLÁNYI ANDOR: Szeptember. (Jelenetek).
VILLÁNYI és FORRÓ P.: Legénykérés. (Vigj.)

Kel. Sz.

0.2487

Rabindranath Tagore

Hindosztáni virágok

(A „Gitanjali“ és a „Kertész“ legszebb dalai)

*A költő angolnyelvű prózafordításából
a verses külalak visszaállításával fordította*

Zoltán Vilmos

Légrády Testvérek kiadása, Budapest

711299

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

LÉGRÁDY TESTVÉREK NYOMÁSA, BUDAPEST

Az európai íróvilágban nagy meglepetést kellett, mikor 1913-ban a Nobel-díjak bírálóbizottsága az irodalmi díjat a szinte biztosra jelölt stájer Roseggerrel szemben az indus Rabindranath Tagorenak ítélte oda. A költő nevét ugyanis Európában akkor még alig ismerte valaki, ami a közlekedés és nemzetközi érintkezés háboru előtti tökéletessége mellett egyenesen bámulatos, mert azon a nagy területen, ahol a bengál nyelvet beszélik, Tagore neve negyven év óta a legnagyobb tisztelet és megbecsülés tárgya. E tisztelet alapja az a hatvan kötetnyi lírai, drámai, elbeszélő, vallásbölcseleti és szociológiai irodalmi munkásság, melyet a ma hatvan éves költő tizennyolc éves korától kezdve kifejtett s melyről honfitársai a bengál irodalom legújabb korát Rabindranath Tagore korának nevezték el.

Ezt akkor Európában még nem tudták s ezért mindenki kíváncsi volt a költő irodalmi munkásságára, elsősorban arra a kötetre, mely állítólagos kiválóságával megszerezte neki a legnagyobb és legmegtisztelőbb európai pályadíjat. A „Gitanjali“ volt ez, lírai költemények, nevezetesen Bráma vallása szellemében írt áldo-

zati énekek gyűjteménye, mely a bengál eredetiből fordítva, a költő saját, mesteri prózafordításában angolul 1913-ban jelent meg a Macmillan and Co. londoni cégnél. A következő évben ugyanott és ugyancsak a költő saját prózafordításában megjelent a Kertész-ciklus (*The Gardener, songs of life and love*), az előbbivel ellentétben Rabindranath Tagore világi dalai, melyeknek tárgya az élet és szerelem. A két kötet Tagore lírai munkásságának legértékesebb terméke s annak zsoltármélységű vallásos költészete, emennek megragadóan meleg, közvellen, szindús és helyyel-közzel csipkefinomságu dalai a világirodalom legnagyobb lírikusai sorába emelik szerzőjüket.

Mindez azonban csak később derült ki az elfogult és ellenséges Európa, valamint a magam számára is, aki, mikor a két kötetet meghozattam, alig vártam egyebet, mint legfeljebb érdekes exotikumot. Ehelyett kaptam a Gitanjában egy bámulatosan magas, bár a mienktől elütő kultúra keretében egy istent dicsőítő zsolozsmatiszta, megkapó vallásos költészetet, a Kertészen mély, mert általános emberi érzéseket mesterien megérezkítő remek dalokat, melyeket bármely európai költő is megírhatott volna, de persze csak a legnagyobbak közül való. Az exotikum, melyet a kárörvendő Európa várt, csak annyira szorítkozott, hogy a költő itt-ott jelemlíti a kum-, deodar- és lótuszvirágot, vagy

mint a Kertész-ciklus egyik dalában („Álom köd-
ösvényén járva . . .”), célzást tesz a lélekvándorlásra.
Általában bámulatos, hogy a költő mekkora művészi
önmérséklettel alkalmazza a külső „indus” kellékeket,
ellentétben az Indiát festő európai írókkal, pl. Hans
Heinz Evers-szel és Rudyard Kiplinggel, akiknek
kirakalbengalizmusa meguntja az olvasóval Indiát.

Eleinte az volt a szándékom, hogy mindkét kö-
tetből lefordítok egy-egy darabot harminc év óta készülő
világlirai anthológiám számára, de mikor egyre több
lefordításra méltó költeményre akadtam, láttam, hogy a
két kötetből egy, Tagore egyedülálló költészetét jellem-
zően bemutató kötetet lehetne összeállítani. A feladatot
megnehezítette az a körülmény, hogy nem tudván ben-
gálul, a költő angolnyelvű prózafordítására voltam
utalva. Viszont ez a prózafordítás oly szép és észre-
vehetőleg oly nagy szeretettel készült, hogy eredetinek
volt tekinthető, ha nem is tudta jelezni a verses kül-
alak hiányát. Mivel pedig harmincéves gyakorlatban
élesült érzésem a bibliai egyszerűségű prózasorokból
is kiérezte az önludatlanul is benfejejtelt ritmus lükte-
lését s észrevette a rimet, melyre a szerző-fordító né-
hol akaratlanul is ráhibázott (pl. a Gardener 17., a
Gitanjali 57. dalában), a kétségtelenül hű angol for-
dítás alapján adva volt a rekonstrukció lehetősége.
Hogy még bizonyosabb legyek dolgomban, elmentem

Vikár Bélához, az ázsiai nyelvek kiváló kutatójához, akitől megtudtam, hogy a bengál verselés ütemes és rimes. Ilykép felkészülve, versben lefordítottam s még 1914-ben közre is adtam a költő egyik legszebb költeményét, „Az ifju herceg“-et, a Magyar Tudományos Akadémia első osztályának 1914. júniusi ülésében pedig Vikár Béla bemutatta néhány verses műfordításomat a Gitanjaliból és a Kertészből. Azóta a lapok és folyóiratok szakadatlanul közlik verses Tagore-fordításaimat, melyeknek egy kötetre tervezett anyagát itt veszi az olvasó.

Módszeremet több ízben támadták, különösen a prózafordítók, akik — nem egészen érdektelenül — azt is terjesztették, hogy a bengál verselés nem ismeri a rimet. Miután azonban Rabindranath Tagore európai tartózkodása alkalmából kiderült s az általa Berlinben és Bécsben bengál eredetiben felolvasott versek nyomán bebizonyosodott, hogy igenis, e versek ütemes ritmusuak és rimekben gazdagok, a kérdés javamra el van döntve. Mivel pedig az összes európai irodalmakban az angol prózafordítás nyomán a költő költeményeinek csak prózafordítása forog közkezen, előállt az az érdekes helyzet, hogy eddig az európai irodalmak közül egyedül a magyar irodalomban van Rabindranath Tagore költeményeinek formahű verses fordítása.

Budapest, 1922. március 10.

Zoltán Vilmos.

I

ÁLDOZATI ÉNEKEK

(GITANJALI)

TE ALKOTTÁL VÉGTELENNEK . . .

*Te alkottál végtelennek,
Mert úgy tetszett a szivednek —
Lelkem törékeny edénye,
Mert akartad, testet öltött,
Ujra, újra kiüríted,
S friss étellel újratöltöd.*

*Ezt a kicsiny nádtilinkót
Mindenütt hordod magaddal
És betöltöd a világot
Örökké új dallamokkal.*

*Kezed halk érintésére
Szivem bilincse lepattan,
S ujjongó szavak születnek
Arra, ami mondhatatlan.*

*Amit adsz, oly véghetellen,
Hogy nem fér el két kezemben —
Évek tűnnek, korok mulnak,
Folyton töltesz dús kezekkel,
De az edény nem telik meg,
S ahova töltés, mindig lesz hely.*

TÜRD, URAM . . .

*Türd, Uram, hogy melléd települjek
S arcod láttán kissé felüdüljek.
Ami munka itt van a kezemben,
Legyen szabad később befejeznem.*

*Szivem nem tud megnyugodni távol
Arcod boldogító látásától;
S mi a munkám? Hálózövés régen
Hálók partnérküli tengerében.*

*Ma a nyár jött lopva ablakunkhoz,
Ezer sóhajt és sejtelmes dalt hoz;
Kis erdőcske virágtengerében
Méhedongás zsöng szerzte a légben.*

*Itt a perc, hogy nyugodtan leüljek,
Arcod láttán viduljak, örüljek,
S a virágos, illatozó csendben
Zsolozsmás imámat énekeljem.*

HERCEGI KÖNTÖSBE . . .

*Hercegi köntösbe öltöztetett gyermek,
Kül ékköves láncsal bilincsekbe vernek,
Játékban nem lelhet örömet, hiába!
Ruhájában folyton megbottlik a lába . . .
Félvén, hogy ellopják, vagy hogy a por éri,
Távol a világtól bús életté leéli.*

*Cifra adományod, anyám, nem kell nékem,
Ha a föld szent porát távollattja tőlem,
S meggátol abban, hogy kiléphessek végre
Az emberi élet nagy játszótérére!*

HIVATALOS VOLTAM . . .

*Hivatalos voltam én is
E világnak ünnepére,
Szemem látott, fülem hallott,
S boldogság volt élttem bére.*

*Tisztem volt az ünnepélyen
Lantot verni szakadatlan',
Megfeleltem becsülettel,
S amit tudtam, odaadtam.*

*Kérdem, itt-e már a perc, hogy
Veled szemtől szemben álljak,
S hangtalanul leborulva
Bucsut mondjak a világnak?*

FELHŐ FELHŐN TORNYOSUL . . .

*Felhő felhőn tornyosul,
Száll az est a tájra,
Mért kell állnom egymagamban
Kapud előtt várva?*

*Dolgozom a többivel
Napsugaras délben,
Ám e bús, sötét napon csak
Benned van reményem.*

*Ha elrejtéd arcodat
És felém se' nézel,
Mint tűnik majd tova ez az
Esős, hosszú éjjel?*

*Szemem búsán elmereng
Szürke messzeségen,
S szívem sirva száll tova a
Nyughatatlan szélben.*

FOHÁSZ ESŐS JULIUSI NAPON

*Esős július havában
Némán, mint az éj az árnyban,
Halkan, mint az árny az éjben,
Ugy jösz lopva, észrevétlen.*

*Ma a hajnal törbeejtett
S felébredni elfelejtett;
Szeme csukva, szeme zárva,
Nem figyel a messze, távol
Felsíró szél jajszávára,
S min átlátni nem lehet,
Sűrű, sötét felhőfátyol
Borítja a kék eget.*

*Hangtalan az erdő, s árva,
Elhagyott a falu, s abban
Minden ház kapuja zárva.*

*Te bolyongsz csak egymagadban,
Égi vándor, az utcákon —
Oh, te egyellen barátom,
Ki szívemnek olyan drága,
Térj be hozzám, kapum tárva,
— Ne tűnj tova, mint egy álom!*

ZIVATAROS ÉJJEL ELHAGYATVA . . .

*Miért voltál távol e viharos éjjel?
Látogatásoddal miért kerültél el?
Kétségbeesettek jajszavának mása
Volt a felhős égbell siró morajlása.*

*Nem tudtam aludni — csak ajtót nyitottam
S kémleltem az éjtel, nem te jársz-e ottan?*

*Nem láthattam mást, csak sűrű sötétségel,
Utad merre visz el? Hol késik a lépted?*

*Tintasötét folyam bizonytalan partja,
Vagy az erdő az, mi lépted' visszatarlja?
Téves utakon, vagy át hegyszakadáson
Jösz oly késlekedve hozzám, én barátom?*

FÁRADT VOLTOM ÉJSZAKÁJÁN . . .

*Fáradt voltom éjszakáján
Békés álmot adj e szemnek,
Harc és tépelődés nélkül
Hadd aludjam, bizva benned.*

*Ne kívánd, hogy kényszerítsem
Imára e bágyadt elmét,
Magasztaló koldusszómban
Kedvedet, oh, ugysem lelnéd.*

*Hisz' fátyolt a fáradt szemre
Te borítasz, éj ha támad,
Hogy látása ébredéskor
Üdőbb legyen és vidámabb!*

ÉJJELI VENDÉG

*Jött és leült mellém,
S én aludtam mélyen
Elátkozott álmot —
Oh én szerencsétlen!*

*Jött a néma éjben
Hárjával kezében,
S álmaimban halkán
Visszhangzott a dallam.*

*Oh jaj, miért vész el
Ilykép minden éjjel?
Csak ködön át mért int,
S mért nem látom arcát,
Melynek lehe érint?*

A RAB

„Mondd, szegény rab, mondd, ki kötözött meg téged,
S ki rakta rád ezt a láncot, amely éged?“

„Uram Istenem volt“ — felel a rab menten —
„Aki megkötözött s láncrafüzött engem.
Már-már azt hittem, hogy az egész világon
Nincsen gazdagságban s hatalomban párom.
Kincseskamarámban kincset-kincsre raklam,
S annak, kié volt, az Urnak mitsem adtam;
Mikor álom jött rám, oly ágyban aludtam,
Melyről, hogy az Uré, s nem az enyém, tudtam,
S mikor felébredtem, végre úgy találtam:
Rab vagyok a magam kincseskamrájában.“

„Mondd, szegény rab, ez a lánc, mely el van nyűve,
S mégis törhetetlen, kinek kezeműve?“

„Beismerem“ — szól a rab — „hogy magam voltam,
Aki nagy buzgón e láncot kovácsoltam.
Azt hittem, hatalmam győzhetetlen karja
Védi szabadságom', hogy mise zavarja.
Ilyképp dolgoztam a láncon nappal-éjjel
Nagy kovácstüzekkel, sok pörölyüléssel,
S mikor elkészült s egy szeme sem hiányzott
És törhetellennek láttam már a láncot,
Akkor vettem észre rémülten, riadtan,
Hogy a szörnyü láncot önmagamra raktam.“

A SZENTSÉGTÖRŐK

Akkor léptek be a házba,
Amikor a hajnal ébredt,
S szóltak: „Adj egy kicsi zugot,
Éji szállást, menedéket.“

Szóltak: „Mi majd veled együtt
Hódolunk az Istenednek,
S nem kérünk mást, csak mi illet,
Azt a részét égi kegynek.“

Majd leültek egy sarokba,
Napnak fénye hullott rájuk
És naphosszat zsongott, bűgött,
Ájtatos, halk zsolozsmájuk.

De mikor az éj sötétje
Átölelte már a földet,

*Fékevesztett mohósággal
A szentélyembe betörtek.*

*Szentségtelen mohó vággal
Leszaggatták a kilincset,
S az Ur gazdag oltáráról
Elraboltak minden kincset.*

MAJD HA MINDEN ÉRZÉS ...

*Majd ha minden érzés szomjan hal szívemben,
Árassz el kegyelmed záporával engem.*

*Majd ha báj és szépség éltemből kihalnak,
Zúdítsd rám, nagy Isten, viharát a dalnak.*

*Majd ha munkalárma zürzavara gátol,
Hogy a lelkem Hozzád szálljon e világból:*

*Jöjj el hozzám akkor, Istene a csendnek,
Meghozván a békét s nyugalmat szívemnek.*

*S ha e szív szegényen s koldusnyomorultan
Rejtőzik előtled valami zugolyban:*

*Jöjj királyi díszben nyomorommal szemben,
S törd reám az ajtót sivar rejtekemben.*

*És ha szemem többé a valót nem látja,
Mivel elvakítja vágyak délibábja:*

*Akkor, oh te Szent, ki öröm is vagy nyilván,
Törjön rám kezedből mennydörgés és villám!*

ZARÁNDOKUT

*Valami azt sugja nékem kora hajnalszürkületben,
Hogy csónakba ülünk tilkon, csak Te meg én, csak mi ketten,
S melynek partja nincs sehol és melynek végét be nem látom,
E zarándokutunkról ne tudjon senki a világon.*

*És a tenger végtelenjén a mosolygó, néma csendben,
Mint a méhe, zsong a dallam minden szóbilincstől menten.
Nincs-e ennek még idője? Visszatart-e még a munkánk?
Nézd, a parton nő az árnyék s tűnő napnak fénye hull ránk
És a növekvő homályban, melynek árnyát este adja,
Fészük felé vonul lomhán vizimadarak csapalja.*

*Láncunk mikor szakad már el, csónakunkat elbocsátva,
Mint mikor a tűnő napfény belevész az éjszakába?*

HALK LÉPÉSÉT HALLOTTAD-E?

*Halk lépését hallottad-e?
Ő csak jön, jön, egyre jön.*

*Minden percben, minden korban,
Minden nap és minden éjjel
Ő csak jön, jön, egyre jön.*

*Énekeltem jó néhány dalt
Jókedvemben, bánatomban,
S minden soruk ezt hirdette:
„Ő csak jön, jön, egyre jön.”*

*Ápril napsugaras napján
Erdő illatos ösvényén
Ő csak jön, jön, egyre jön.*

*Esős júliusi éjben,
Dübörgő fellegszekéren
Ő csak jön, jön, egyre jön.*

*Ha megül a gondok gondja,
Szívemet a lépte nyomja,
S mintha arany sugar érne,
Lába halk érintésére
Örömem is felragyog.*

KUNYHÓM KAPUJÁNÁL

*Trónodról leszállva
Eljöttél s megálltál
Kunyhóm kapujánál.*

*Dalolva egy zugban
Állam egymagamban,
S mégis eljutott a
Füledbe a dallam.
Lejöttél s megálltál
Kunyhóm kapujánál.*

*Csarnokodat lakja
Mesterek csapatja,
Dicsőítésedre
Hangzik a dal egyre,
S mégis apródodnak*

*Dadogó danája
Egyszerűségében
Szivedet találja.
Panaszos kis ének
A jüledig ér el,
Összevegyülve a
Világ zenéjével —
S most egy szál virággal,
Hogy nekem nyujtsd által,
Eljöttél s megálltál
Kunyhóm kapujánál.*

JÖTT A KIRÁLY

Szürküll az éj és leszállott. Véget ért a napi munka,
Már azt hittük, hogy több vendég nem érkezik a falunkba.
Kaput zártunk s volt közöttünk, aki így szól önfeledten:
„Jön a király.” — Kinevettük és azt mondtuk: „Lehetetlen!”

Majd úgy rémlett, hogy döngetik a kapunkat, mely lezárva,
Csak a szél az — mondottuk mi — mely duhajul tör a házra.
Lámpát oltva lefeküdtünk, ám közülünk egyik így szólt:
„Itt ahirnök!” — Mi nevettünk s így feleltünk: „Csak a szél volt!”

Most valami feldübörgött, élő hang a halott éjben,
Égzengésnek gondoltuk, mely morajlik a messzeségben.
Rengett a föld, fal megingott . . . Szólt valaki: „Kocsizörgés!”
Álomittasan feleltünk: „Oh nem, ez csak égdübörgés!”

Tartott még az éj sötétje, mikor a dob szólni kezdett,
S a kiáltás: „Ébredjetek!” a levegőn általreszket.
Megremegtünk s egyikünk szólt: „Im' a király lobogója!”
Felugrottunk s kiáltottuk: „Talpra, talpra, itt az óra!”

Megjött a király — de hol a virágdiisz, a fény, a jáklya?
Hol a csarnok? Hol a trónus? Szégyen, szégyen a világra!
Volt aki szólt: „Mért jajongni! Üres kézzel fogadjátok,
S hívjátok be házatokba, ha disztelen is szobátok!”

Tárjátok ki a kapukat, harang szóljon, álljon munka,
Éjnek mélyén jött a király a mi szomorú lakunkba.
S hogy kilép az éjbe újra, menny morajlik, fény világol,
Hozzátok a kopott gyékényt az udvarba a szobából
S lába elé terítsétek! A viharral egymagában
Váratlanul jött királyunk a félelmes éjszakában.

SZIVED BÁGYADT . . .

*Szived bágyadt, s álom
Pihen szempilládon.*

*Nem jutott füledbe
Annak hallomása,
Hogy lövis közt legszebb
A virág nyílása?
Ébredj. Időd drága,
Ne tűnjön hiába!*

*Kövecses ut végén,
Magány országában
Tünődve ül s rád vár
Barátom magában.
Csalódás ne érje —
Ébredj, ébredj végre!*

És ha déli hőben
Izzik az ég boltja,
S a forró homoknak
Szomjál nincs, mi oltja —

Szived mélyén akkor
Az öröm nem él-e?
S lépteid nyomában
Az utszéli hárfán
Nem sir-e fel lágyan
Gyötrelmek zenéje?

FÉNY, DRÁGA FÉNY . . .

*Fény, drága fény, mely világot ölelsz,
Szívbe vágyat, szemre csókokat lehelsz!*

*Nézd, édes, a fény
Csillogó táncot jár életem delén;
Szívem hurjaiból, miket simogat,
Fény fakasztja, édes, halld a dalokat;
S mely a megnyílt égből utra szabadul,
Szél rohan vadul,
Míg a kacagástól, mely mindent betölt,
Visszhangzik a föld.*

*Lepkék usznak szerte lárt vitorlaszárnyal
A fény tengerén,
Hullámtaraján, nézd, liliomot s jázminl
Ringat ott a fény.*

*Nézd, a felhők széle aranyfényben ég,
S drágaköves záport zúdul ránk az ég!*

*Terjed a vidámság lombról lombra, édes
És az örömet nincs, ami mérni képes —
Gátat szakított, nézd, az örömnék árja,
S feltarthatatlanul zúdul a világra!*

OH, SZIVEM SZERELME, UGY VAN AZ...

*Oh, szívem szerelme, úgy van az:
Áldás minden, amit Te hozasz.
Aranyfény, mely táncol a levélen,
Felhő, amely átevez az égen,
Szellő, mely lehüti homlokom' —
A Te műved mindez, jól tudom.*

*Hajnal fénye árad a szemembe
— Tudom, a szívemnek most üzensz Te.
Arcod arcomra hajol le fentről,
Tekinteted a szememben bent ül,
S áhítatos szívem ezalatt
Lágyan megérinti lábadat.*

GYERMEKMOSOLY, GYERMEK- ÁLMOK . . .

*Édes álmok, mik lebegnek pilláján a gyermekszemnek —
Van-e olyan, aki tudja, hogy támadnak, hol teremnek?
Hire járja, mese mondja, hogy a szülőhonuk ott van
Tündérország erdejében egy ködárnyékos sarokban;
Jánosbogár fényében ott áll egy cserje, szélben ingó,
Azon virul félenken két elvarázsolt rózsabimbó;
Gyermekálmok ill születnek s messze utra szerlemennek
Rálehelni csókjaikat pillájára gyermekszemnek.*

*A mosoly a gyermek ajkán, mikor álom borul rája —
Van-e, aki tudja, hogy az hol született, hol hazája?
Hire járja, mese mondja, hogy holdsugár érintette
Vándor őszi felleg szélét, mikor elsurrant mellette.
És a halvány holdsugárnak s fellegnek szülötteképen
Harmatmosta hajnalórán, tündérálmoknak egében
Megszületett az a mosoly, melynek párját nem találok,
S mely lebeg a gyermek ajkán, mikor fogva tartja álom.*

*Az az üde báj, amely a gyermek tagjain virágzik,
Van-e olyan, aki tudja, hogy hol rejlett oly sokáig?
Igen. Mikor édesanyja fiatal leánykorában
— Első szerelmének rabja — ujjongott és sirt magában,
Szíve mélyén élt már akkor s azt egészen áthálotta
És a szerelemnek édes, szent titkára tanította —
Mely a gyermek tagjain él és a szívnek olyan drága,
Azt a bájt és üdeséget ez készítette virulásra.*

NŐ A FÖLDI ÁRNYÉK . . .

*Nő a földi árnyék, már a nap mulóban,
Ideje megmernem korsóm' a folyóban.*

*Vággal terhes esti levegőn keresztül
Csobogó vizeknek bús zenéje rezdül.*

*Mintha egyre hívna s ösztönözne engem
Ismeretlen hang a szürkületbe mennem.*

*Elhagyott ösvényen nincs egy árva lélek,
Csak a szellő sir s a hullámok beszélnek.*

*Merjek-e az éjben otthonomba térni?
Találkozni mással nincs-e okom félni?*

*— Töprengve a révnél kicsiny csónakában
Ismeretlen férfi fuvoláz magában.*

NAP NAP UTÁN . . .

*Nap nap után, oh életem ura,
Veled örökké csak szemtől szemben álljak?
Összekulcsolt kézzel, ura a világnak,
Veled örökké csak szemtől szemben álljak?*

*Magas eged alatt, csendjében magánynak,
Alázattal én csak szined előtt álljak?*

*Nyugtalan világod törtelése közben,
Lármás harci zajban, rohanó tömegben,
Körülöttem száza fürge vitorláknak —
Veled örökké csak szemtől szemben álljak?*

*S ha munkám' e földön végre befejeztem,
Királyok királya, akkor újra kezdem?
Egyedül és némán feléd kart kitarjak,
S veled örökké csak szemtől szemben álljak?*

OH, HADD FONJAK . . .

*Oh, hadd fonjak a nyakadra
Láncot, melynek drágagyöngye
Gondjaimnak fájó könnye!*

*Mig a csillagoknak fénye
Lábadra hull, szikrát vetve,
Láncom kerül a szivedre.*

*Mindent tőled kérhetek csak,
S hirnevet és gazdagságot
Akkor adsz, ha jónak látod.*

*Ám a gond s könny az enyém csak
És ha néked felajánlom,
Tán jutalmam megtalálom.*

HA ELJÖN A HALÁL

*Majd ha egy nap eljön a halál
S kopogtatva ajtódnál megáll,
Áldozatkép itt majd mire lel?*

*— Oh, előtte, vendégül ha látom,
Életemnek telt edénye álljon . . .
Üres kézzel nem megy innen el!*

*Bő szüret, mit őszöm napja érlett,
Álom, mely betöltött nyári éjjelt,
S munkás életem minden gyümölcse
Áldozóedényemet betöltse . . .*

*Ezt fogom eléberakni mind,
Hogyha jön és hozzám betekint . . .*

MEGKAPTAM AZ ELBOCSÁTÁST . . .

*Megkaptam az elbocsátást,
Bucsuzzunk hát el, testvérek!
Köszöntelek mindahányan,
Aztán hosszú ultra térek.*

*Ime itt a kapum kulcsa,
Szálljon ez a házam rátok,
Minden igényről lemondok
És csupán egy jó szót várok.*

*Szomszédok voltunk sokáig,
Többet kaptam, mintsem adtam,
Napom leszállt, lámpám kihunyt
És én sötétben maradtam.*

*Levél jött, hogy megidézzem —
Itt állok már utrakészen.*

II

A „KERTÉSZ“ DALAIBÓL

A KERTÉSZ ÉS A KIRÁLYNÉ

S z o l g a :

Légy szolgálhoz kegyelemmel!

K i r á l y n é :

*Ünnepségem most ért véget
S minden szolgám szerteszéledt.
Ilyen későn mért keressz fel?*

S z o l g a :

*Ha a többit hazaküldted,
Rám is végre sor kerülhet.
Mit tegyen, hogy lépted' ója,
Szolgáidnak utolsója?*

K i r á l y n é :

Ilyen későn mit remélhetsz?

S z o l g a :

Hogy királyném kertésszé tesz.

K i r á l y n é :

Tán csak nem az eszed ment el?

S z o l g a :

*Felhagyok a régi renddel
S elhajítok — megkövetlek —
Kardot, lándzsát porba, sárba,
Többé ne is küldj követnek
Idegenek udvarába,
Sem harcolni új csatába
Ne küldj engem nyakra-főre —
Legyek inkább kerted őre!*

K i r á l y n é :

S mit vállalsz, ha ezt eléred?

S z o l g a :

*Mindig csak szolgálni néked:
Gondoznám a dús gyepeösvényt,
Melyen jársz-kelsz reggelenként,*

*S melyen vágybeteg virágok
Lépted' ujjongva köszöntik
S illatuk' elédbe öntik —
Hintáználak, ha kívánod,
Ott, ahol a szaptaparna
Lombjaival ellakarna,
S korán kelő hold sugára
Csókot hintene ruhádra.*

*Friss olajjal töllögetném
Azt a lámpát minden estén,
Mely ágyadnál lobog éjjel,
Ügyesen és gonddal aztán
Zsámolyod' kicirkalmaznám
Szantál és sáfrány levével.*

K i r á l y n é :

S mindezért mi terhel engem?

S z o l g a :

*Kezed' tarthassam kezemben,
Mint a gyenge lótuszbimbót,
S csuklódat, a lágyan ringót
Viráglánccal diszithessem.*

*Engedd, hogy talpad' pirosra
Fessek asoka levével,
S hogy csókom a port lemossa
Kis lábadról forró hévvel.*

K i r á l y n é :

*Vágyad teljesül, a dőre:
Ha akarsz, légy kertem őre.*

RAB MADÁR ÉS VADMADÁR

Szelid madár kalitkában, szabad madár az erdőben,
Találkoztak egyszer mégis sorstól megszabott időben.
Szól a szabad madár: „Drágám, jöjj velem a rengelegbe!”
Felel amaz: „Te jöjj hozzám; ahhoz kinek volna kedve?”
Szól a szabad madár: „Jönnék, ámde ott a kalitkában
A rács mögött arra sincs hely, hogy a szárnyamat kitarjam!”
Szól a madár a kalitban: „Légi ultra mikép menjek,
A felhők közt pálca sincsen, amelyen én megpihenjek!”

Szól a szabad madár: „Drágám, zengd dalát a rengelegnek.”
Felel amaz: „Ülj le mellém és amelyiken csevegnek
A tudósok, téged arra a nyelvre én megtanillak,
Ugy lehet, hogy szebb talán még, mint a dala a csalitnak.”
Szól az erdők madara: „Nem! Nincsen arra semmi kedvem,
Tanítani és tanulni a szabad dall lehetetlen.”
Szól a madár a kalitban: „Jaj nekem, ki nagyra nőttem,
S dalai az erdőnek még ismeretlenek előttem!”

Ég szerelmük s forró vágyuk gátat szakítana régen,
S mégsem repülhetnek együtt egymás mellett át a légen.
Lemondóan nézik egymást a kalit rácsán keresztül,
Míg szavukban és szemükben ismerkedés vágya rezdül.
Szárnyuk mohó verdesése és a daluk mondja egyre:
„Jöjj, oh drágám, jöjj szerelmem, jöjj ide a közelembe!“,
Vadmadár szól: „Rácsod rémit; hadd maradjak inkább nőllen.“
Rab madár szól sirva: „Oh jaj! Holt a szárnyam és erőllen!“

AZ IFJU HERCEG

*Oh anyám, az ifju herceg elmegy majd a házunk mellett;
Én ma reggel — ilyen reggel! — munkámra, mondd, mint figyeljek?*

*Arra oklass, a hajamat mint fonjam be, mily alakban?
Mondd, mit öltsek majd magamra? Oh anyám, mért vagy zavarban?*

*Jól tudom, hogy nem lekint rám, majd ha állok ablakomban;
Hisz' én is csak percre látom, s szemem elől eltűn nyomban.*

*És csupán a fuvolának tompa hangja ér el — oh jaj! —
Elhalóan a fülemig, mint valami messze sóhaj.*

*Ám anyám, az ifju herceg elmegy ma a házunk mellett,
Legdiszesebb ünneplőmet felölttenem azért kellett . . .*

*— Oh anyám, az ifju herceg erre ment és most már távol . . .
Felkelő nap fénye volt, mi kisugárzott kocsijából.*

*Fátyolomat levelettem, majd nyakamról leoldottam
Rubinköves láncocskámat és utjába odadobtam.*

*Oh anyám, mért vagy zavarban! Jól tudom, hogy fel nem vette...
Kocsikerék összezuzla s vércsepp maradt ott helyette.*

*Kisem tudja, kisem-sejti, mi rejlett ez adományban,
Kisem tudja, kisem sejti, kinek doblam, kinek szántam.*

*Ám anyám, az ijju herceg erre ment, s én balga, kába,
Keblemről a drága ékszerl odadobtam az utjába . . .*

MINT MIKOR A PÉZSMASZARVAS . . .

Mint mikor a pézsmaszarvas
Önszagától ittasodtan
Átrohan az árnyas erdőn,
Ugy törtetek én is ottan.
Rohanok a májuséjben,
Déli szellő langy lehében,
Letérve a járt ösvényről,
Szertebolygok utvesztetten
— Mit keresnék, nem találok,
S meglelem, mit nem kerestem.

Feléled a vágy, mely eddig,
Szivem mélyén rejtve égett,
S testet öltve, táncot járva,
Beragyogja a vidéket.
Kövelem, mint fényt az árnyék,
S mikor már nyomában járnék,
Megragadnám, de kisiklik,
S odacsál, hol vár a vesztem
— Mit keresnék, nem találok,
S meglelem, mit nem kerestem.

KÉZ A KÉZBEN, SZEM A SZEMBEN . . .

*Kéz a kézben, szem a szemben:
Igy kezdődött a szerelmem.
Holdas márciusi éjjel
Hennaillat száll a széllel,
Tilinkómat földre dobtam,
Koszoruddal hever ottan.*

Egyszerű a mi szerelmünk, mint a dal.

*Szinétől a fátyolodnak
Szemem s szívem ittasodnak,
S mint mikor szívemnek bér int,
Jázminkoszorud úgy érint.*

*Bohó játék, amit játszunk,
Ellenkezünk és cicázunk,
Derü, mosoly, tréfa minden,
S palvar, melynek éle ninesen.*

Egyszerü a mi szerelmünk, mint a dal.

*Nem izgat a holnap titka,
Lehetlent nem kívánunk,
Bájad csillog, árnya ritka,
Mélységekben sohse' járunk.*

Egyszerü a mi szerelmünk, mint a dal.

*Szavunk nem tör fel keményen,
Megtörni az örök csendet,
S kezünk azért nem esengett,
Ami túl van a reményen.*

*Nekünk elég, amit adunk,
Nekünk elég, amit kapunk.*

*Nem sajtoltuk ki a végig
Dús gyümölcsét az örömnnek,
Mert mustjából a gyönyörnek
Gyötrelmnek bora érik.*

Egyszerü a mi szerelmünk, mint a dal.

SÁRGA MADÁR ÉNEKELGET . . .

*Szomszédunknak egyik fáján sárga madár énekelget,
S dalát hallván, táncra perdül a szívem e zene mellett.
Abban a faluban élek, melyben neki van lakása
És ez a mi örömünknek épen egyik kutforrása.
Van két kedvenc báránycájja, üde s bohó, mint két gyermek,
Felkeresik kertünk árnyát és naphosszal ott legelnek.
Árpaföldünkön is járnak, de én nem vagyok goromba,
Odafutok és felkapom mindakettőt a karomba!*

*A falunk neve Khanjana,
A folyónk neve Anjana,
Az én nevem' mindenki tudja,
Az ő neve meg Ranjana.*

*Nincs közöttünk gátnak semmi, mi szerelmünk utját állja,
Csak a hullámszó vetésnek egyetlen egy keskeny sávja.
Kertjük mellett a mi kertünk, benne fák közt áll a méhés,
Kertjükbe jár méheinknek raja, hogyha mézre éhes*

És a folyam, mely fürödni mindkettőnkkel sokszor látott,
Házuk tájáról hoz nékem partról behullt virágot,
S a szárított kasm-virág, mit kosárszámra szoktunk venni,
Ott termelt, ott virágzott az ő földjünkön valamennyi.

A falunk neve Khanjana,
A folyónk neve Anjana,
Az én nevem' mindenki tudja,
Az ő neve meg Ranjana.

Az az ul, mely a házunktól kiindul és elvész távol,
Tavaszonként illatos a mangovirág illatától;
Mikor a mi kenderföldünk merő virágtenger végig,
Sarló alá ugyanakkor az ő lentermésük érik;
Az a csillag, mely ott ragyog házuk felett minden este,
Fényével a házunk táját eddig mindig felkereste,
S az esőtől, melynek vize kertjüknek földjébe mélyed,
A mi kadamligetünk is felüdül és újraéled.

A falunk neve Khanjana,
A folyónk neve Anjana,
Az én nevem' mindenki tudja,
Az ő neve meg Ranjana.

A KÉT NŐVÉR

*Mikor a két nővér elindul a kutra,
Mosolyog, ahányszor erre visz az utja . . .*

*Bizton észrevették, hogy a bokrok mellett
Les valaki rájuk, mikor vizért mennek.*

*Összesugnak-bugnak közepén a térnek,
Ahányszor csak együtt a bokorhoz érnek.*

*Bizton felfedezték azt a titkát ennek,
Hogy ott őket várják, mikor vizért mennek.*

*S mihelyt odaérnek, meg-meginog orvul
Vállukon a korsó és a viz kicsordul.*

*Bizton felfedezték, hogy valaki szenved
Bokrok rejtekében, mikor vizért mennek.*

*És lám, a két nővér a bokorhoz érve,
Kacagó mosollyal néz egymás szemébe.*

*Kacagás a lábuk szapora járása,
Valakinek lelke megremeg utána.*

*Azé, aki ott áll sűrű bokrok mellett,
S onnan lesi őket, mikor vizért mennek . . .*

IFJU, JÖJJ!

„Ijju, jöjj s mondd, mért lobog
Örület szemedben?“

„Tán azért, mert boromat
Mákonnyal kevertem.“

„Oh szégyen“

„Hagyjátok! Van bölcs elég,
S van elég, ki balga,
Van, ki búsul s van, aki
Könnyedén kezd dalba;
Van szem, amely mosolyog,
S van, mely könnyben ázik,
— Az enyémben örület
Villáma cikázik.“

„Ifju, mondd, mért állsz a fa
Hüvös árnyékában?“

„Mert e sziv terhét alig
Birja már a lábam;
Ha e súly nem nyomna le,
Tán könnyebben járnék —
Pihenek a fa alatt,
S enyhet ad az árnyék.“

„Oh szégyen!“

„Hagyjátok! Az ut nehéz,
Van, ki végig birja,
S van, akinek féluton
Integet a sirja;
Van, ki szabad s van, kinek
Járom a nyakában —
Engem szivem súlya nyom,
S járadt már a lábam.“

SZÓLJ HOZZÁM, SZERELMEM . . .

*Szólj hozzám, szerelmem!
Mondd el élőszóval,
Amit dalban mondtál.*

*Éj sűrű sötétjén
Felhők fátyolában
Elvész minden csillag.
Csak a szél sóhajtoz
Sűrű lomb között.*

*Nézd, hajam kibontva,
S kék köntösöm átfog
Szoros öleléssel,
Mint az éj sötétje . . .
Fejed hadd pihenjen
Itt a keblemen,
S az édes magánynak*

Csendjén hadd beszéljen
Szabadon szived!
— Én majd szemlehunypa
Hallgatom beszédét,
S arcodba se' nézek.

És ha befejezted,
Ülünk néma csendben,
S csak a fáknak lombja
Suttog majd az éjben.

S ha az éj tünőben
S dereng már a hajnal,
Mélyen belenézünk
Egymásnak szemébe,
S mindegyikünk aztán
Megy a maga útján.

Szólj hozzám, szerelmem!
Mondd el élőszóval,
Amit dalban mondtál.

TE VAGY AZ ESTI FELHŐ . . .

*Te vagy, te az esti felhő álmainnak kék egén!
Téged fest le, téged alkot vágyam, mely lángként világol,
Ábrándálmain lakója, az enyém vagy hát, enyém!*

*Rózsaszinre festi lábad' vágyam lángja s a remény,
Keserédes lett az ajkad gyötreimeimnek borától —
Álommagányom lakója, az enyém vagy hát, enyém!*

*Elfogott és guzsbakötött hálójával a zeném,
Éjszemedben szenvedésem gyásztüzeinek mása lángol —
Örök álmain lakója, az enyém vagy hát, enyém!*

SZIVEM, A VADON MADARA . . .

*Szemed tükrében meglelte, igen,
Egét a vadon madara: szivem —
Ez az ég bölcsője kelő hajnaloknak,
Boltján égi fénnyel csillagok ragyognak,
S dalom el-elmerül mélységeiben . . .*

*E végtelen égre hadd szálljak fel végre
És csapongó szárnyal felhőt törve által
Hadd fürödjön égő napfényben szivem!*

OH, NE MENJ EL . . .

Oh, ne menj el, én szerelmem,
Kérd előbb, hogy megengedjem!

Mit ér annyi virrasztásom,
Hogyha elnyom most az álom,
S ha, míg álmodom veled,
Addig elveszítelek?

Éjszakánként, oh mi gyakran
Megérintlek felriadtan,
S önmagamtól kérdelem: „Oh,
Álom-e ez, vagy való?”

Bár bilincské fent szívemmel
Tarthatnálak, hogy ne menj el,
S avval léged, amíg élek,
Önmagamhoz köthetnélek!

Oh, ne menj el, én szerelmem,
Kérd előbb, hogy megengedjem !

HOGY NE ISMERJEK RÁD . . . .

*Hogy ne ismerjek rád, játszol velem,
S mert kacagásod villáma vakít,
A könyet arcodon meg nem lelem.
Oh, ezt a cseledet ismerem én:
Nem azt a szót mondod ki, mely helyén.*

*Hogy ne becsüljem fel értékedet,
Ezerszer megszököl — és félreállsz,
Hogy össze mást né tévesszék veled.
Oh, megejteni e cseled se' tud:
Az ut, amelyen jársz, a rókaut.*

*S mert másokénál nagyobb a jogod,
Nem ejtesz szót s ajándékaimat
Játszi közönnyel elhárítgatod.
Megtéveszteni e cseled se' fog:
Nem kell neked, mit neked ad a jog.*

KELLEMEDNEK BILINCSÉTŐL . . .

*Kellemednek bilincsetől
Szabadíts meg végre, drága!
Ne fojts bele mámorító
Csókjaidnak a borába.*

*Tömjénfüstnek fojtó ködje
A szívemet miért fődje?*

*Ajtókat tárj! A szobába
Hadd ömöljön nap sugára.*

*Gyengédséged, mit kerestem,
S ölelésed lett a vesztem.*

*Szabadíts meg a varázstól,
Add vissza a bátorságom',
S szívemet, ha felszabadult,
Neked újra felajánlom.*

FEJEZD BE AZ UTOLSÓ DALT . . .

*Fejezd be az utolsó dalt,
Aztán le is, fel is ut!*

*Felejtsd csak el ezt az éjjelt,
Ha az éj hajnalba jut.*

*Kit akarok megölelni?
Hisz' az álmot nem lehet.*

*Kezem ürt szorít szívemhez,
S összezuzza szívemet!*

VIRÁGODBÓL ÉN IS SZEDTEM . . .

*Virágodból én is szedtem, oh világ!
Szívemhez öleltem, s megszurt a tövis.
S hogy lement a nap és rámköszönt az éj,
A virág elfonnyadt s csak a kin maradt.*

*Oh világ! Számodra nyilik még virág,
Illatos és büszke, míg virágszedő
Szép tavaszkorom már régen messzetünl.*

*Számomra az éjben rózsza nem fakad
És csupán a kin az, ami megmaradt.*

A VAK LEÁNYKA

*Egyszer, mikor hajnaltájban
Egy virágos kertben jártam,
Lótuszlombba göngyölgetve
Üde virágláncot hozván,
Vak leányka lépett hozzám.*

*A láncot nyakamra tettem
S könny gyülemllett a szememben.*

*Aztán megcsókoltam s szóltam:
„Boldogtalanabb magadnál,
Vak vagy te, mint e virágok,
S nem tudhatod, hisz' nem látod,
Hogy mily szép az, amit adtál.”*

OH ASSZONY . . .

*Oh asszony, nemcsak Isten de ember műve lényed;
Szépséggel felruháznak, mi' szívükből halásznak,
Hogy annál tündöklöbben ragyogjon szerle fényed.*

*Aranyfonálból fátyolt szó költők lantja néktek,
Festők ecsetje, vászna a hirtetek kovásza,
Mert általuk lefestve örökké ifjan éltek.*

*A tenger gyöngyét adja, a bánya azt, mi drága,
S hogy szirmainak telje szépségteket emelje,
Nektek virul a kertben a nyár minden virága.*

*És hogy sirnod ne kelljen a tünő ifjuságon,
A férfszívek gondja rád sugarait ontja,
Ki félig vagy csak asszony és félig röpke álom.*

A KŐBE VÉSETT SZÉPSÉG

Ott, hol lárma tör az égre,
Állsz te, Szépség, köbe vésve,
Állasz némán, mozdulatlan',
Távol tőlünk, s egymagadban.

Lábaidnál térdepelve
Áll a nagy Idő szerelme,
S mondja: „Szólj hozzám, szerelmem,
Kit arámmá kelle tennem!”

Ám hiába gyötri kétség:
Szavad kö, hogy meg ne értsék,
Oh, rendithetellen Szépség!

BUCSU

*Béke, Szivem, béke! Most, hogy itt a vége,
Legyen bucsuzásunk szép és kellemes.*

*Ami végét lelte, csak idők betelte,
Ne hagyd erőt venni rajta a halált!*

*Multak emlékében a szerelem éljen,
S csupán dalaimnak maradjon a kin.*

*Merész repülésem át a magas égen
Legyen szárnyesapássá a fészek felett.*

*Kezed szoritása legyen annak mása,
Mit érzek, ha megcsap virág illata.*

*Szépséges Vég, állj csak, pillanatig várj csak
És rebegd el halkán bucsuszavadat.*

*Lásd, meghajlom mélyen, s lámpával a kézben
Én világítom meg éji utadat!*

ÁLOM KÖDÖSVÉNYÉN . . .

Álom ködösvényén járva,
Ujból vele álltam szemben,
Aki egykor kedvesem volt
Egy korábbi életemben.

Elhagyatott ulnak szélén,
Esthomályban állt a háza,
A galambduc népe csendben,
S rudján aludt már a páva.

Égő lámpa volt kezében,
Azt a küszöbre letette,
S bánatos szemének égő
Tekintetét rámvetette.

Száll felém a néma kérdés:
— Nem hallhatom, csupán látom —
„Amióta elszakadtunk,
Mi a sorsod, mondd, barátom?”

*Megkísérlem választ adni —
Mindhiába! melyen ketten
Megértettük egymást egykor,
Azt a nyelvet elfeledtem!*

*És hiába álltam némán,
Egyre-másra csak töprengve,
Sem a neve, sem a nevem
Nem jutott már az eszembe.*

*Jobb kezét nyujtotta némán,
Könny ragyogott két szemében,
Szóltanul és önfeledten
Álltunk ketten kéz a kézben —*

*Lámpánk lángja végsőt lobbant,
S elaludt az esti szélben . . .*

A BOLOND ÉS A BÖLCSEK KÖVE

Szerte a világon egy futóbolond
A bölcsek kövéért*) nyugtalan' bolyong.
Fürtjei ziláltak, fakók, porosak,
Teste önmagának vézna árnya csak;
Ajka csukva, mint zárt ajtaja szívének,
Melyhez soha gyengéd érzelmek nem érnek,
Szeme villog, mint a szentjánosbogár,
Mely a bokrok között párját üzve jár.

Előtte a tenger bömbölve morajlik,
Beszédes hullámok csevegése hallik;
Szakadattan' rejtett kincsekről beszél,
Közben a hullámok kacagása kél,
Kigúnyolva azt az esztelen bolondot,
Aki meg nem érti, amint ajkuk mondott.

*) A bölcsek köve a középkori alkhimia nagy problémája.
Azt hitték, hogy aki vele nemtelen ércet érint, azt ezzel arannyá tudja
változtatni.

*S bár a bolondot már nem biztatta semmi,
Mert minden reményét látta füstbemenni,
Nem akart nyugodni s nem pihenhetett,
Mert a keresés már élte célja lett. —*

*És ahogy a tenger, karját égre tárva,
A megölelhetlent ölelésre várja —
S csillagok, befutva pályáját a körnek,
El soh'sem érhető célok felé törnek —
A bolond lobogó, porjakó hajával
Ugy robog törtelve a világon által,
S az elhagyott parton bolyong szerle-szét,
Mindenütt keresve a hölcsék követ.*

*Egy nap hozzálépett egy parasztygyerek
S kérdi, míg körülte bambán ténfereg:
„Derekad körül mely csilingelve csetteg,
Azt az aranyláncot vajjon honnan vetted?”*

*Meghökken a bolond, döbbenése szóttan:
Az előbbi vaslánc arany most valóban;
Nem álom ez, noha nem emlékezett,
Hogy e csoda mikor s mint történhetett.*

*Öklével homlokát vadul verdesi:
Tudta nélkül ez hol sikerült neki?*

*Szokásává lett, hogy minden kavicsot
Felszedett a földről s újra eldobott,
Miután a láncot vele érintette,
S mivel figyelni a halást nem volt kedve,
Szerencséjél balgán maga dulta szét:
Meglelte s eldobta a bölcsek kövél.*

— *Távol nyugaton a hunyó nap leszáll,
Fényétől az égbolt szinaranyra vál.*

*Maga lábnyomán a bolond visszajut,
Hátha az elveszett kincs kezébe jut!
Ereje már fogytán, teste görnyedez,
Szíve porban fetreng — oh, ép olyan ez,
Mint mikor a porban fekszik holtra törve
Éltető gyökérről ledöntött fa törzse.*

A VADÁSZ

Üldözöm az aranyszarvast.

*Mosolyogjatok, barátim,
Ám én mégis üldözöm a
Látományt, mely fut előlem.*

*Átrohanok halmon, völgyön,
S bolygok névtelen vidéken,
Mert amire én vadászom,
Aranyszarvas az a vad.*

*Ti a vásártéren jártok
S hazatértek megrakottan,
Ámde engem megcsapott a
Hontalan szelek lehe,
Nem tudom hol és mikor.*

*Semmi gond sincs a szivemben,
Minden, amim volt, mögöttem
Elhagyatva s messze már.*

*Átrohanok halmon völgyön,
S bolygok névtelen vidéken,
Mert amire én vadászom,
Aranyszarvas az a vad.*

A HALÁLHOZ

*Mért suttoysz fülembé, mint egy bággyadt álom,
Oh Halál, Halálom?*

*Ha a szirmok hullnak csendes nyári estén
S hazatér a csorda aklát megkeresvén,
Te mellém lopózol, mint egy orv kísértet
És szavakat suttoysz, miket meg nem értek.*

*Igy akarsz befonni, lábamról levenni,
Szavad mákonyával végzetemmé lenni?
Altató dalod' és hideg esókod' állom,
Oh Halál, Halálom!*

*Nem lesz nászunk napján semmi büszke pompa?
Koszorút sem látok fűrtjeidbe fonva?
Hol marad a zászló, amely leng a szélben?
S fáklyád vörös fénye nem lobog az éjben?*

*Kagylócsengetyüdnék csilingelésével
Jelezd érkezésed' álomtalan éjjel,
Biborszin palástot adj fel reám menten,
Aztán kéznél fogva vezess tova engem.*

*Kocsid készen álljon már a kapualjban,
Tüzes paripáid nyerítését halljam,
Aztán vakmerően — ez a dolog rendje —
Emeld fel a fátyolt s úgy tekints szemembe.*

*Büszke tekinteted', meglásd, én kiallom,
Oh Halál, Halálom!*

SÁRGA RIZSMEZŐN . . .

*Sárga rizsmezőn, mit megérlelt a nyár,
Őszi fellegárnyat üz a napsugár.*

*Táncot fénytől ittas, balga méhe lejt,
S a virágról mézet szedni elfelejt.*

*Vizek felől lárma tölti be a tért,
Récék ujjongnak ott merő semmiért.*

*Testvérek, ti ma mind itt maradjatok,
Ma reggel a munka szünetelni fog.*

*Rohammal vegyük be ma a kék eget,
S virágjuktól fosszuk meg a réteket.*

*Mint mikor hullámról szétporzik a hab,
Mindenüttl a légben kacagás fakad.*

*Testvérek, a reggelt, mely ma ránk tüzel,
Vidám, röpké dalban fecséreljük el!*

TARTALOM

	Oldal
Előszó	3
I. Áldozati énekek	
<i>Te alkottál végtelennek . . . . .</i>	9
<i>Türed, Uram . . . . .</i>	11
<i>Hercegi köntösbe . . . . .</i>	12
<i>Hivatalos voltam . . . . .</i>	13
<i>Felhő felhőn tornyosul . . . . .</i>	14
<i>Fohász esős júliusi napon . . . . .</i>	15
<i>Zivataros éjjel elhagyatva . . . . .</i>	17
<i>Fáradt voltom éjszakáján . . . . .</i>	18
<i>Éjjeli vendég . . . . .</i>	19
<i>A rab . . . . .</i>	20
<i>A szentségtörők . . . . .</i>	22
<i>Majd ha minden érzés . . . . .</i>	24
<i>Zarándokut . . . . .</i>	26
<i>Halk lépését hallottad-e? . . . . .</i>	27
<i>Kunyhóm kapujánál . . . . .</i>	29
<i>Jött a király . . . . .</i>	31
<i>Szived bágyadt . . . . .</i>	33
<i>Fény, drága fény . . . . .</i>	35
<i>Oh, szivem szerelme, úgy van az . . . . .</i>	37
<i>Gyermekmosoly, gyermekálmok . . . . .</i>	38
<i>Nő a földi árnyék . . . . .</i>	40
<i>Nap nap után . . . . .</i>	41
<i>Oh, hadd fonjak . . . . .</i>	42

	Oldal
Ha eljön a halál	43
Megkaptam az elbocsátást	44

II. A „Kertész“ dalaiból

A kertész és a királyné	47
Rab madár és vadmadár	51
Az ifju herceg	53
Mint mikor a pézsmaszarvas	55
Kéz a kézben, szem a szemben	56
Sárga madár énekelget	58
A két nővér	60
Ifju, jöjj !	62
Szólj hozzám, szerelmem	64
Te vagy az esti felhő	66
Szivem, a vadon madara	67
Oh, ne menj el	68
Hogy ne ismerjek rád	69
Kellemednek bilincseitől	70
Fejezd be az utolsó dalt	71
Virágodból én is szedtem	72
A vak leányka	73
Oh, asszony	74
A kőbe vésett szépség	75
Bucusu	76
Álom ködösvényén	77
A bolond és a bölesek köve	79
A vadász	82
A halálhoz	84
Sárga rizsmezőn	86

